

uvedených. Bylo proto zmateční stížnosti generální prokuratury ve smyslu § 33 tr. ř.*vyhověti a podle § 292 a 479 tr. ř. uznati, jak se stalo.

Čís. 3221.

Sborový soud první stolice jako soud odvolací rozhoduje s konečnou platností o útratách trestního řízení i tehdy, jde-li o útraty řízení odvolacího. Lhostejno, zda odvolací soud rozhodnutí prvního soudu potvrdil či zda je změnil.

Zástupce stran z povolání nemůže žádati náhradu za osobní vedení vlastní trestní věci ani jako obžalobce ani jako obžalovaný.

(Rozh. ze dne 12. července 1928, Zm I 234/28.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací uznal po ústním líčení o zmateční stížnosti generální prokuratury na záštitu zákona právem: Usnesením okresního soudu pro přestupky v Praze ze dne 2. prosince 1927, jímž bylo v trestní věci proti obžalovanému pro urážku na cti podle § 390 tr. ř. uloženo soukromému obžalobci, by nahradil obžalovanému náklady jeho právního zastoupení v řízení před soudem první stolice částkou 321 Kč a rozhodnutím zemského trestního soudu v Praze jako soudu odvolacího pro přestupky ze dne 24. ledna 1928, usnesení to potvrzujícím, jakož i usnesením téhož soudu ze dne 14. listopadu 1927, jímž bylo podle § 390 tr. ř. soukromému obžalobci uloženo, by nahradil obžalovanému náklady právního zastoupení správněji vlastní obhajoby v řízení před soudem odvolacím částkou 140 Kč byl porušen zákon v ustanoveních §§ 381 odst. čtvrtý, 390, 399 tr. ř. Pokud zmateční stížnost generální prokuratury navrhla, by dále bylo uznáno, že usnesením vrchního zemského soudu v Praze ze dne 3. ledna 1928, jímž v téže trestní věci byla stížnost soukromého obžalobce do usnesení zemského trestního soudu v Praze jako soudu odvolacího ze dne 14. listopadu 1927 co do výroku o náhradě útrat právního zastoupení jako nepřipustná odmítnuta, byl porušen zákon v ustanovení § 392 pokud se týče 447 tr. ř., nebylo jí vyhověno.

D ů v o d y:

V trestní věci soukromého obžalobce proti obžalovanému pro urážku na cti byl obžalovaný rozsudkem okresního soudu pro přestupky v Praze ze dne 10. září 1927 sprostěn z obžaloby podle § 259 čís. 3 tr. ř. Soukromý obžalobce podal do sprostňujícího rozsudku odvolání co do viny. Zemský trestní soud v Praze jako soud odvolací pro přestupky rozsudkem ze dne 14. listopadu 1927 zamítl odvolání soukromého obžalobce do viny podle § 474 tr. ř. a napadený rozsudek potvrdil v celém roz-

sahu. Usnesením z téhož dne uložil podle § 390 tr. ř. soukromému obžalobci, by nahradil obžalovanému, jenž se podle protokolů o odvolacím přelíčení ze dne 14. listopadu 1927 k němu osobně, bez obhájce dostavil a sám se obhajoval, náklady právního zastoupení v řízení před soudem odvolacím Kč 140.—. Poté uložil i okresní soud pro přestupky v Praze usnesením ze dne 2. prosince 1927 podle § 390 tr. ř. soukromému obžalobci, by nahradil obžalovanému náklady jeho právního zastoupení v řízení před soudem první stolice 321 Kč. Do tohoto usnesení okresního soudu pro přestupky podal soukromý obžalobce stížnost, v níž uplatňoval, že obžalovaný advokát, který se sám obhazuje, nemá nároku na náhradu útrat jeho vlastního zastoupení. Zemský trestní soud jako soud odvolací v Praze usnesením ze dne 24. ledna 1928 zamítl stížnost a potvrdil napadené usnesení, v úvaze, že účtuje-li obžalovaný náklady intervence při hlavním přelíčení, kde sám sebe zastupoval, nutno uvážiti, že i v tomto případě mu náhrada ta přísluší, ježto by byl mohl potřebného k tomu času jinak stejně hodnotně využít. Soukromý obžalobce podal také do onoho usnesení zemského trestního soudu v Praze ze dne 14. listopadu 1927 stížnost k vrchnímu zemskému soudu v Praze, v níž hájil totéž stanovisko, vrchní zemský soud však usnesením ze dne 3. ledna 1928 odmítl stížnost jako nepřípustnou z důvodu, že sborový soud první stolice ve věcech přestupkových v otázce útrat rozhoduje s platností konečnou, ať jde o útraty řízení ve stolici první neb o ty, jež má odvolací soud sám upravit, bez rozdílu, zda napadá se přisudek útrat co do důvodu či co do výše.

Generální prokuratura shledává porušení zákona a) v usnesení okresního soudu pro přestupky v Praze ze dne 2. prosince 1927 a v potvrzujícím je rozhodnutí zemského trestního soudu v Praze jako soudu odvolacího pro přestupky ze dne 24. ledna 1928, pak v usnesení téhož soudu ze dne 14. listopadu 1927, b) v usnesení vrchního zemského soudu v Praze ze dne 3. ledna 1928. V onom směru právem. K a) Opětovnými rozhodnutími nejvyššího soudu — zejména ze dne 15. června 1926, sb. n. s. čís. 2414, v němž jsou i předchozí rozhodnutí citována, — bylo vysloveno, že zástupce stran z povolání nemůže ani jako soukromý obžalobce ani jako obžalovaný požadovati náhrady za osobní vedení vlastní věci, a že na tomto právním stanovisku nic nezměnil § 16 vládního nařízení z 3. května 1923, čís. 95 sb. z. a n. Stačí tu poukázat na odůvodnění těchto rozhodnutí, která ostatně odpovídají též praxi bývalého vídeňského nejvyššího soudu (úř. sb. čís. 3888). Zmateční stížnosti generální prokuratury podle § 33 tr. ř. bylo proto v tomto směru vyhověti a podle § 292 tr. ř. uznati právem, jak se stalo.

K b). Nelze však přisvědčiti stížnosti generální prokuratury, že by rozhodnutím vrchního zemského soudu byl porušen zákon v ustanovení § 392 tr. ř. Stížnost uvádí, že se rozhodnutí vrchního zemského soudu opírá patrně o ustanovení § 479 tr. ř., že však toho ustanovení tu použití nelze, poněvadž předmětem stížnosti nebylo usnesení soudu okresního, nýbrž usnesení soudu odvolacího, pro které platí všeobecně znějící a podle § 447 tr. ř. také v řízení o přestupcích platný předpis podle

§ 392 tr. ř. Zmateční stížnost generální prokuratury vyvozuje z ustanovení § 392 tr. ř., poukazujíc na rozh. býv. víd. nejv. soudu sb. čís. 2473, 2590, 2705, že stížnost proti ustanovení útrat soudem odvolacím jest beze vší pochyby přípustnou. K tomuto výkladu § 392 tr. ř. nemůže se nejvyšší soud připojit. § 392 tr. ř. upravuje instanční postup v otázce útratové pro řízení týkající se zločinů a přečinů. Pro řízení v případech přestupkových platí ustanovení to podle § 447 tr. ř. jen tehdy, není-li v hlavě dvacáté šesté o otázce, o kterou tu jde, ustanovení odchylného. § 481 tr. ř. však výslovně praví, že proti rozhodnutím okresních soudců, pokud se z nich nelze odvolati, mají účastníci do tří dnů opravný prostředek stížnosti ke sborovému soudu první stolice. Toto ustanovení uchyluje se tudíž i od pravidla § 392 tr. ř., jednak co do lhůty k podání opravného prostředku (tři dny místo 14 dnů), jednak co do příslušnosti, neboť na místo sborového soudu druhé stolice nastupuje sborový soud stolice první. Jinak však platí, ježto v hlavě dvacáté šesté není v tomto směru dalších předpisů, ostatní ustanovení § 392 tr. ř. také pro řízení přestupkové, zejména též předpis, že sborový soud první stolice jako soud odvolací rozhoduje s konečnou platností o útratách trestního řízení, a to i tehda, jde-li o útraty řízení odvolacího. Byl by v tom rozpor, kdyby, co se týče lhůty a právního pořadu od okresního soudu na soud odvolací, měl sice platiti § 481 tr. ř., naproti tomu však kdyby šlo o rozhodnutí odvolacího soudu, mělo by býti použito § 392 tr. ř. Rovněž by byl rozpor v tom, kdyby se proti rozhodnutí odvolacího soudu ve věci hlavní a ve výroku o útratách trestního řízení (§ 389 tr. ř.) nepřipouštěl další opravný prostředek, proti rozhodnutí odvolacího soudu o oněch útratách, které nejsou předmětem rozsudku (§ 392 tr. ř.), tedy i proti útratám podle § 390 tr. ř., připouštěl další pořad na vrchní zemský soud a vytvořila se takto v tomto bodě třetí stolice. Při tom nečiní rozdíl, zda odvolací soud rozhodnutí okresního soudu potvrdil, či změnil je, jinak rozhodl a je též lhostejno, zda bylo přisouzení útrat napadeno co do základu či jen co do výše, jak již vrchní zemský soud ve svém odmítajícím usnesení v podstatě správně uvedl. I v samém ustanovení § 392 tr. ř. by byl vnitřní rozpor, kdyby proti rozhodnutí vydanému vrchním zemským soudem jako soudem druhé stolice v řízení před soudy sborovými nebylo opravného prostředku, naproti tomu však, by takový opravný prostředek byl přípustným proti rozhodnutí vydanému zemským nebo krajským soudem jako druhou stolicí v řízení přestupkovém (viz rozh. nejv. soudu víd. čís. 4083 n. ř.). Z těchto úvah bylo zmateční stížnost generální prokuratury na záštitu zákona v tomto směru zamítnouti.

Čís. 3222.

Za opravu podle § 19 tisk. zák. může žádati každý, kdo byl dotčen obsahem novinářského článku. Stačí, by osoba ta byla k uveřejněnému článku ve vztahu objektivně poznatelném.

Osoba, domáhající se opravy, jest oprávněna osvědčiti své oprávnění proti redaktoru zvláštním, od ostatního obsahu zaslané opravy oddě-